

Miljötillsyn livsmedelsindustri Rapport okt 2018

Miljötillsyn över livsmedelsindustrier
Rapport okt 2018

Dnr:2018-13478

Utgivare: Miljöförvaltningen

Kontaktperson: Kerstin Spångberg

Sammanfattning

Miljöförvaltningen redovisar i rapporten tillsynen över miljöarbetet inom livsmedelsindustrin i Stockholm.

De livsmedelsindustrier förvaltningen besöker i sin miljötillsyn är verksamheter som är anmälningspliktiga enligt miljöbalken och omfattas av egenkontrollförordningen. Företagen som besöks har, sedan lång tid tillbaka, en omfattande egenkontroll inom livsmedelshygien och verksamheternas medvetenhet om deras yttre miljöpåverkan har förbättrats. Av de brister miljöförvaltningen påpekat under det gångna året handlar en stor del om avfallshantering och rening av spillvatten.

Miljöförvaltningen har i tillsynen extra uppmärksammat företagens spillvattenhantering och behov av avskiljning av t ex skalrester. Förvaltningen har haft ett ökat samarbete med Stockholm Vatten och Avfall.

Livsmedelsindustriernas största miljöpåverkan, som vi återkommande kontrollerar, utgörs av deras energianvändning, transporter och kemikalieanvändning.

Innehåll

Sammanfattning	3
Livsmedelsindustriernas miljöpåverkan	5
Livsmedelsindustrierna	5
Miljöpåverkan	5
Nyheter	6
Förbättringar	7
Exempel	7
<i>Energi och transporter</i>	7
<i>Avfall</i>	7
<i>Kemikalier</i>	7
<i>Spillvatten</i>	8
Kommande tillsyn	9

Livsmedelsindustriernas miljöpåverkan

Livsmedelsindustrierna

Livsmedelsindustrierna som omfattas av miljötillsyn i Stockholm består främst av anläggningar för styckning, charktillverkning och framställning av såser och röror. Störst andel av verksamheterna behandlar animaliska råvaror. Många är belägna inom Slakthusområdet och huvuddelen är små eller medelstora företag. Ett företag är under tillståndsprovning och en annan stor verksamhet har flyttat till Haninge kommun.

Verksamheterna får frekvent besök av miljöförvaltningens livsmedelskontroll och flertalet får även årliga tillsynsbesök gällande den yttre miljön. Den återkommande miljötillsynen riktas mot anmälningspliktiga verksamheter. De verksamheter som har en så liten produktion att de inte omfattas av anmälningsplikt, bedöms inte miljömässigt motiverat att besöka regelbundet. Besök kan dock göras i en riktad sakfråga eller vid misstänkt missförhållande.

Miljöpåverkan

Livsmedelsindustrierna bidrar med miljöpåverkan genom till exempel energiförbrukning, transporter, utsläpp av spillvatten, avfallshantering och köldmedieanvändning. Störst påverkan på miljön sker genom branschens transporter samt företagens användning av energi och kemikalier. I branschen används ofta stora mängder rengöringskemikalier och det är vanligt med mycket energikrävande processer såväl för uppvärmning som för kyla. Under det gångna året har tillsynen lagt vikt vid företagens spillvattenhantering.

Egenkontrollen hos de verksamheter som besökts återkommande är generellt god och då verksamheterna är relativt små har de miljöansvariga vi möter mycket god kännedom om och rådighet över verksamheten. Genom arbetet med livsmedelssäkerhet har företagen god vana att strukturera och följa rutiner för en säker produktion. Brister har under det gångna året främst rört spillvattenhantering och avfallssortering.

Nyheter

Prövningsnivå

Förändringar i miljöprövningsförordningen gör att fler anläggningar blir tillståndspliktiga och framför allt kan ett antal små U-anläggningar som tidigare inte har fått miljötillsyn ha blivit anmälningspliktiga. Företagen har tid till utgången av 2018 att inkomma med anmälningar och tillståndsansökningar. De företag som redan omfattas av miljötillsyn har informerats om förändringarna. Information har också lämnats till 17 U-anläggningar som nu, beroende på produktionsmängder, kan behöva anmäla sin verksamhet enligt miljöbalken. Dessa anläggningar är mycket små kött- och charkanläggningar som producerar mer än 50 ton per år. Miljöförvaltningen kommer att besöka de anläggningar som berörs och behovet av fortsatt miljötillsyn kommer då att bedömas.

Flytt

Foodmark

Foodmark, som är en stor livsmedelsproducent av bl. a Rydbergs sallader, har byggt upp en ny anläggning i Haninge kommun och flyttat sin produktion från Stockholm dit.

Slakthusområdet

Staden har den 30 augusti presenterat en avsiktsförklaring för omvandlingen av Slakthusområdet. Under hösten träffar Stockholms stad och Atrium Ljungberg gemensamt berörda hyresgäster för att diskutera evakueringslösningar. Planerad byggstart för första etappen i Slakthusområdet är första kvartalet år 2021.

Förbättringar

Miljöförvaltningen genomför förannmälda tillsynsbesök där verksamhetens miljöpåverkan går igenom samt vad de behöver göra för att uppfylla miljöbalken och egenkontrollförordningen. Det vi särskilt uppmärksammat under den gångna perioden är att mindre verksamhetsutövare ofta saknar kännedom om att deras spillvatten kan behöva renas för att inte omfattas av Stockholm Vatten och Avfalls industriavloppstaxta. Flera företag har nu gjort förbättringar för att öka avskiljningsgraden av t ex rester av rotskal eller stärkelse till sitt processavloppsvatten. Förvaltningen ser också genomgående att företagen är uppmärksamma på sina energikostnader och tre har lyckats göra energismarta förbättringar. För första gången har också en av industrierna valt att ta med den egna fordonsflottan i sin energikartläggning.

Exempel

Nedan följer exempel på aktiviteter/förbättringar bland verksamheterna under det gångna året.

Energi och transporter

Foodmark Sweden AB har tagit fram en hållbarhetsrapport där man bl. a redovisar energianvändningen på sina olika anläggningar i Sverige.

Foodmark har genomfört en energikartläggning som kommer att följas upp var tredje år. Energikartläggningen omfattar även företagets egen fordonsflotta.

Aroma har installerat en ny kokgryta som är mer energisnål.

Bergfalk har bytt ut en rullport vid lastkajen för att förhindra att den står öppen och släpper in varmluft/ut kallluft från kylt rum innanför.

Eko fågel har uppsatta miljömål som de följer, bl. a ökar ordermängd/transport för att minska tomma transporter.

Nya Carnegiebryggeriet har effektiviserat energianvändningen och har, trots ökad produktion, sänkt energianvändningen.

Avfall

Kvalitetsfisk lämnar fiskben och skinn till tillverkare av hundmat.

Bergfalk undersöker möjlighet för att sortera ut animaliskt avfall

Eko fågel undersökte vid besökstillfället möjligheten att sortera ut frigolit för återvinning.

Kemikalier

Flera företag har efter tillsynsbesök kompletterat sina kemikalieförteckningar.

Nya Carnegiebryggeriet har minskat använd mängd städkemikalier per producerad vara.

Spillvatten

Rotsfruktsskalare har gjorts särskilt uppmärksamma på Stockholm Vatten och Avfalls krav på rening av spillvatten och flera företag har nu gjort förbättringar för att öka avskiljningsgraden av t ex rester av rotskal eller stärkelse till sitt processavloppsvatten.

Grönsaksbolaget Berger & Co har, efter förbud och upprepade besök, upphört att leda spillvatten till dagvattenbrunn.

Vart tar egentligen vattnet vägen?

Kommande tillsyn

Extra tillsynsinsatser kommer att läggas på de nya anmälningar som kommer att komma in från mindre anläggningar som nu omfattas av anmälningsplikt men som inte tidigare fått miljötillsyn. Anläggningarna utgörs av små kött- och charkanläggningar med en produktion av mellan 50 och 400 ton per år. Dessa anläggningar ska introduceras i miljöbalken och i egenkontrollförordningen.

Förvaltningen kommer även lägga resurser för att delta i tillståndprocesserna för de verksamheter som väljer att söka tillstånd enligt de nya punkterna i miljöprövningsförordningen.